

Универзитет у Београду
Филозофски факултет

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
У БЕОГРАДУ

На седници Наставно- научног већа Филозофског факултета, одржаној 26. 10. 2017. године, изабрани смо у комисију за преглед и оцену докторске дисертације **”Сликаство Ђуре Јакшића”** Снежане Мишић, дипломиране историчарке уметности и мастера историје уметности, докторанда на докторским студијама историје уметности. Послестицања увида у дисертацију, подносимо Наставно-научном већу

Реферато завршеној докторској дисертацији

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији:

Снежана Мишић је рођена у Сремској Митровици 1975. Студије историје уметности је уписала на Филозофском факултету у Београду, где је дипломирала 2002. са темом *Предолтарски простор цркве Вазнесења Христовог манастира Врдник*. Мастер студије на Одељењу за историју уметности уписала је 2007, а завршила је 2008. са мастер радом *Култ Бранка Радичевића у српској визуелној култури крајем 19. века*. Докторске студије историје уметности на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Београду уписала је 2008. код ментора проф. др Ненада Макуљевића. Снежана Мишић је током 2003/ 2004. радила као кустос приправник у Галерији ”Лазар Возаревић” у Сремској Митровици. Од 2006. ради као кустос у Галерији Матице српске у Новом саду. У оквиру Галерије Матице српске, Снежана

Мишић је изузетно активна у раду на организовању бројних изложби, а издваја се изложба посвећена култу Бранка Радичевића у српској визуелној култури, која је настала као резултат њеног мастер рада.

Из библиографије кандидаткиње издвајамо следеће радове: *Галерија Матице српске: XIX век*, Нови Сад 2014; *Programmieducativinella Galleria di Maticasrpska – Sentirel'Arte – Un'esperienzainterculturalenelladidatticamuseale*, Novi Sad 2008, 83-117; *Стална поставка српске уметности 19. века Галерије Матице српске*, у: Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета у Београду V-2009, Београд 2009, 91–98; *Култ Бранка Радичевића у српској визуелној култури крајем 19. века*, Галерија Матице српске, Нови Сад, 2009; *Уметничка заоставштина Саве Текелија*, у: *Сава Текелија – велики српски добротвор*, Галерија Матице српске, Нови Сад 2010, 107–179.

Кандидаткиња је учествовала на међународним и националним научним скуповима, одржала је више јавних предавања и похађала семинаре за унапређење кустоских активности.

Докторска дисертација "Сликарство Ђуре Јакшића" има 398 страна, заједно са илустрованим прилозима, литературом и биографијом ауторке. Састоји се од Уводних разматрања, два обимна поглавља у која је организован главни део текста и Закључних разматрања. Поглавља су организована као комплексне целине, са бројним потпоглављима. Прво је названо *Ђура Јакшић*, уметничко и идејно формирање, а следеће *Сликарство Ђуре Јакшића*.

2. Предмет и циљ дисертације:

Предметистраживањадокторскедисертације**СликарствоЂуреЈакшића**је критичкотумачењееликовногopusаЂуреЈакшића. ЛичностЂуреЈакшића и његовоеликовностваралаштвоизазивалисувеликоинтересовање и билипредметнаучногразматрањанеколикостудија, као и бројнихрасправних текстова, алинисубилисистематичноистражени и анализирани, у односунадруштвени и политичкиконтекст и националнуидеју у XIX веку.

ОсновнициљистраживањаједасерасветлисликарствоЂуреЈакшића – дасепреиспитањеговсликарскиopus, идејнеоснове, извори и узорикојисудовелидоубличавањасамосвојнеликовнепоетике,

дасередефинишудосадашњивредносникритеријуми у тумачењуЈакшићевогсликарства.Топодразумевасистематску и методолошкидоследнуанализуЈакшићевогсликарства, употребуновихначинаинтерпретацијеуметничкогдела и успостављањесложенихистраживачкихоквирачимебисестворилеосновезановочи тањеЈакшићевогсликарства у српскојкултурнојисторији и њенимодносимасаширимевропскимоквирима.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању:

Анализом завршног текста дисертације утврђено је да су кандидаткињине полазне хипотезе научно потврђене. Сликарство Ђуре Јакшића је обликовано уметничким образовањем и под утицајем националних и политичких идеја средином XIX века. Пресудно за детерминисање Јакшићеве ликовне поетике било је формирање на академским правилима, искуство великих уметничких и културних центара и стилски токови тога доба, као и Револуција 1848. године

Идејна и политичка уверења постављала су Ђуру Јакшића у жижу односно на маргину српског друштва. Његова уметност је ангажована и усмерена ка изградњи националних осећања, на основу епских и митолошких извора. Сликарски израз Ђуре Јакшића у великој мери није одговарао идејама и животу српског грађанског друштва.

4. Кратак опис садржаја дисертације:

Дисертација садржи четири поглавља са бројним потпоглављима. У њима се прати уметничко и идејно формирање, као и сликарски опус Ђуре Јакшића. Биографски оквири Јакшићеве сликарске активности укључују образовање у уметничким центрима - Темишвар - Пешта - Велки Бечкерек - Беч и Минхен, као и однос према тада актуелним друштвено - идеолошким и политичким идејама и покретима. Посебно су обрађени и анализирани тематски оквири Јакшићевог сликарства. Ауторка детаљно рашчлањује и групише сликарски опус на основу тема, ликовног језика и функција. Са великом пажњом анализирано је историјско сликарство, које укључује истраживање историјских композиција и историјских портрета. Садржај организован тако да

донесе целокупни увид у образовање и сликарски опус Ђуре Јакшића састоји се од следећих целина:

1. Уводна разматрања

- Основи истраживачког процеса
- Досадашња истраживања и тумачења сликарства Ђуре Јакшића
- Стварање мита о модерном трагичном јунаку

2. Ђура Јакшић. Уметничко и идејно формирање

- Уметничко формирање Ђуре Јакшића
- Идејно формирање Ђуре Јакшића

2. Сликарство Ђуре Јакшића

- Религиозно сликарство Ђуре Јакшића
- Портретно сликарство Ђуре Јакшића
- Алегоријске представе
- Историјско сликарство Ђуре Јакшића
- У служби династике пропаганде Обреновића
- Фирме - рекламе за трговине и кафане
- Илустрације за часописе и рад у државној штампарији у Београду

3. Закључна разматрања

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Докторандкиња Снежана Мишић је, како је претходно речено, осветлила сликарско образовање и опус Ђуре Јакшића. На основу старије литературе, извора и савремених методолошких интерпретација донета је критичка уметничка биографија Ђуре Јакшића. Допринос ове значајне теме научним проучавањима Ђуре Јакшића је у синтетизацији постојећих сазнања и њиховој новој методолошкој обради на основама политичке историје уметности. На тај начин се доприноси развијању научних теза о повезаности уметности и друштвених и политичких идеја, и о посебно снажним везама између националне идеологије и уметничке праксе у XIX веку.

6. Закључак

Дисертација Снежане Мишић писана је стручно и у складу са савременим методолошким приступом. Представља оригинално научно дело, и по свему је урађена према одобреној пријави докторске дисертације.

Стога са великим задовољством закључујемо да су се стекли услови за одбрану дисертације, па предлажемо Наставно-научном већу Филозофског факултета да овај реферат усвоји.

Београд 20.XI 2017. Потписи чланова комисије:

Проф. др Ненад Макуљевић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Београду, ментор

Проф. др Саша Брајовић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Београду

Др. Љиљана Стошић, научни саветник, Балканолошки
институт САНУ